

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سیمای زن در قرآن

مجموعه سخنرانی های: استاد سید علیرضا موسوی مدنی

تدوین: فاهید اعظم رام پناهی

موسوی مدنی، علیرضا، ۱۳۴۰ -

سیمای زن در قرآن مجموعه سخنرانی‌های استاد سیدعلیرضا موسوی مدنی / نگارش
ناهید اعظم رام پناهی - تهران: شورای فرهنگی اجتماعی زنان، روابط عمومی، ۱۳۸۴.
۱۹۲ ص.

ISBN 964 - 8435 - 24 - 3

فهرست‌نویسی بر اساس اطلاعات فیبا.

کتابنامه به صورت زیر نویس.

۱. زنان در قرآن. ۲. زنان مقدس. الف. رام پناهی، ناهید اعظم، ۱۳۳۸ - ، گردآورنده.
پ. شورای فرهنگی اجتماعی زنان. روابط عمومی. ج. عنوان. د. عنوان: مجموعه سخنرانی‌های
استاد سیدعلیرضا موسوی مدنی.

۲۹۷ / ۱۵۹

۸۴ م ۹ / ز ۱۰۴ BP

۸۴ - ۳۵۰۰۷ م

کتابخانه ملی ایران

عنوان: سیمای زن در قرآن (استاد سید علی رضا موسوی مدنی)

گردآورنده: ناهید اعظم رام پناهی

صاحب امتیاز: شورای فرهنگی اجتماعی زنان

صفحه آوا: ثریا کلانتری

طراح جلد: سیده باهره پاکدامن

حروفچین: زهره کریمیان - مرضیه جونوش

ناشر: روابط عمومی شورای فرهنگی اجتماعی زنان

چاپ: بهار ۸۵

تیراژ: ۱۰۰۰

تذکره: حق چاپ، تکثیر و انتشار محفوظ است.

آدرس: تهران، خیابان شهید مفتاح، روبروی ورزشگاه شهید شیرودی، خیابان اردلان، شماره ۶

دیرخانه شورای فرهنگی اجتماعی زنان؛ کد پستی: ۱۵۸۳۹۱۷۶۵۴

دورنویس: ۸۸۳۲۰۵۵

تلفن: ۸۸۳۱۹۸۹۱-۴

www.iranwomen.org

Email: wscc@iranwomen.org

فهرست مطالب

۷	 پیشگفتار:
---	-----------------

فصل اول: جایگاه زن در نظام خلقت

۱۱	 گفتار اول: خلقت انسان
۱۲	 فرایند خلقت انسان به بیان قرآن
۱۴	 ریشه و سوسه های شیطانی
۱۶	 چشم اندازی دیگر از خلقت انسان
۲۲	 گفتار دوم: تساوی جایگاه و منزلت زن و مرد در خلقت
۲۵	 رفع توهم اصل و فرع در خلقت مرد و زن
۳۷	 گفتار سوم: هدف از خلقت ازواج در نظام آفرینش
۳۷	 هدف از خلقت ازواج و ارضاء غرایز حیوانی
۴۰	 هدف از خلقت ازواج و موضوع توالد و تناسل
۴۴	 آفرینش ازواج و دست یابی به سکینه، آرامش، محبت و مودت

فصل دوم: جلوه های حیات فردی، خانوادگی و اجتماعی زن در قرآن

۵۳	 گفتار اول: مقایسه حیات فردی و حیات اجتماعی زن
۵۷	 ویژگی های زنان شایسته از نظر حیات فردی و قیام الی الله
۶۱	 صفات همسران شایسته در قرآن
۶۷	 گفتار دوم: زن و جایگاه مادری او در آفرینش انسان
۶۷	 شکر والدین همردیف شکر الهی

۷۰	وجود مادر محل تجلی اسم خالق
۷۲	سه مادر نمونه در قرآن
۷۲	مادر و انتقال فطرت توحیدی به فرزند
۷۵	نیت خالصانه مادر و تولد فرزندی بی همتا
۷۶	توجه قرآن به فرزندان دختر
۷۸	حضرت عیسی (ع) رهاورد سفر الهی مریم (س) برای هدایت بشریت
۸۲	گفتار سوم: زن و شأن ولایت
۸۳	معنا و مفهوم ولایت و اقسام آن
۸۵	ولایت حقیقی
۸۸	ولایت اعتباری
۹۲	زن مظهر تولی و ولایت پذیری
۹۳	حضرت زهرا (س) و مقام ولایت حقیقی
۹۹	زن و شأن ولایت اعتباری
۱۰۵	گفتار چهارم: اسرار حجاب در قرآن
۱۰۵	صورت ملکوتی عبادات و احکام
۱۰۷	اسرار حجاب در آیات متعدد قرآن
۱۰۷	حجاب سر تکریم و گرامیداشت گوهر وجود زن
۱۰۹	حجاب رمز در جمع بودن و با حق بودن و اعتزال در حین ارتباط ...
۱۱۶	حجاب مظهر جلال برای حفظ جمال، پاکی و شرافت زن
۱۱۸	جمال یوسفی و مکر زلیخایی

فصل سوم: زنان اسوه در قرآن

۱۲۷	گفتار اول: حضرت مریم (س) اسوه برگزیده قرآن
۱۲۹	حضرت مریم (س) بنده مقرب و از اولیاء خاص حق تعالی

۱۳۲		حضرت مریم (س) مظهر اسم یرزق من یشاء بغیر حساب
۱۳۵		حضرت مریم (س) مظهر اسم یخلق من یشاء
۱۳۷		حضرت مریم (س) مظهر اسم یفعل ما یشاء
۱۳۹		حضرت مریم (س) و مقام اصطفاء
۱۴۲		گفتار دوم: منزلت حضرت زهرا (س) در قرآن
۱۴۲		مقام حضرت زهرا (س) در سوره کوثر
۱۵۲		سوره قدر و مقام حضرت زهرا (س)
۱۵۴		حضرت زهرا (س) و مقام طهارت
۱۶۶		مقام حضرت زهرا (س) در سوره بلد
۱۶۸		حضرت زهرا (س) و اهمیت مقام «ام»
۱۷۳		حضرت زهرا (س) و مقام رضا
۱۷۹		حضرت زهرا (س) و مقام صدق

پیشگفتار :

جایگاه زن در جهان‌بینی اسلامی و نگرش اسلام نسبت به مسائل مختلف زنان از بحث برانگیزترین مسائل اعتقادی، فقهی، حقوقی و اجتماعی اسلام طی سالهای اخیر، در سطح رسانه‌ها و محافل علمی و فرهنگی بین‌المللی بوده است. این مسئله بویژه زمانی اهمیت پیدا می‌کند که با پیدایش انقلاب اسلامی و طرح اندیشه‌های والای حضرت امام خمینی (ره) در حوزه مسائل نظری و عملی در مقایسه با مکاتب و دیدگاههای عصر حاضر در باب مسائل زنان از جمله توسعه دیدگاه فمینیسم در جوامع مختلف، توجه اذهان عمومی را به خود جلب می‌کند. از این رو ضرورت واکاوی و ارائه مبانی نظری اسلام در این باب جهت تنویر افکار عمومی، قطعی و لازم‌الاجرا به نظر می‌رسد.

بدیهی است قرآن کریم بعنوان حبل متین تمسک و توسل و فرقان محکم و مبین معارف حقه اسلام در حوزه علوم نقلی و عقلی محسوب می‌شود. لذا به مدد آیات نورانی قرآن ابعاد این موضوع مورد سیر و جستجو قرار گرفته و مباحثی چون جایگاه زن در نظام خلقت، جلوه‌های حیات فردی، خانوادگی و اجتماعی زن از دیدگاه قرآن و منزلت و جایگاه اسوه‌های تابناک قرآن را با رویکرد به جنبه‌های معرفتی و انسان‌شناختی این موضوعات مورد بحث و بررسی قرار می‌دهیم.

بدیهی است که اگر از زاویه یک سلسله مباحث معرفتی و زیربنایی، چهارچوب اصلی تفکر قرآن نسبت به جایگاه زن ترسیم شود، آنگاه به مدد

چهارچوب بدست آمده، سایر احکام و فروع مطرح شده در باب مسائل زنان در قرآن، به روشی نظام‌مند در یک ساختار موزون، قابل بررسی و ارزیابی خواهد بود.

لذا در این مجموعه به ابعاد گوناگون حقوقی، تربیتی، اجتماعی مباحث مربوط به زنان که در آیات متعدد قرآن مورد توجه قرار گرفته است، پرداخته نشده است و بحث و بررسی پیرامون این موضوعات به مجالی دیگر موکول شده است.